

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	2604
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων:	106
Ημερομ. Κατάθεσης:	21/1/2022

Αθήνα, 21 Ιανουαρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: «Η πολιτιστική κληρονομιά μία μεγάλη «δωρεά» του ΥΠΠΟΑ προς «υψηλούς» χορηγούς και ημετέρους».

Με αφορμή την καταγγελία της 24χρονης για τον ομαδικό βιασμός της στη Θεσσαλονίκη, με φερόμενους ως δράστες μέλη του ΔΣ του κοινωφελούς ιδρύματος «International Foundation For Greece», η υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού κα. Μενδώνη, αναγκάστηκε να ανακαλέσει την απόφασή της για έγκριση «χορηγίας» από το εν λόγω ίδρυμα σχετικά με την αναστήλωση του αρχαιολογικού χώρου της Δήλου και την υλοποίηση του Νέου Μουσείου. Παρά τη μεγάλη σπουδαιότητα του παραπάνω έργου, από την πλευρά του, κατά τα άλλα, λαλίστατου υπουργείου, υπήρξε χαρακτηριστική αφωνία, καθώς καμία επίσημη ανακοίνωση δεν εκδόθηκε.

Η κα. Μενδώνη, από την αρχή της θητείας της ως υπουργός Πολιτισμού, έχει φροντίσει να **εκχωρήσει** την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας σε κάθε λογής Ιδρύματα και **“υψηλούς”** ευεργέτες. Είναι πάμπολλα τα παραδείγματα δωρεών **από** ιδρύματα και εταιρείες *με αβέβαια περιουσιακά στοιχεία* και αμφιλεγόμενα πρόσωπα. Και όλα αυτά βέβαια, γίνονται εδώ και δύο χρόνια εν κρυπτώ, αφού σχεδόν καμία από αυτές τις λεγόμενες δωρεές δεν έχει έρθει στο κοινοβούλιο προς κύρωση.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η σύμβαση δωρεάς μεταξύ του Δημοσίου, του Ιδρύματος Ωνάση και της εταιρείας «Αριόνα» για τη χορηγία κατασκευής του ανελκυστήρα, την ανανέωση του φωτισμού της Ακρόπολης και τις “τσιμεντοστρώσεις”. Στο άρθρο 9 της εν λόγω σύμβασης αναφερόταν χαρακτηριστικά: «Το Δημόσιο συμφωνεί ότι στην αρχή και την απόληξη της πλατφόρμας του ανελκυστήρα πλαγιάς και στην είσοδο των Προπυλαίων της Ακρόπολης, δίπλα από τη σχετική επιγραφή που αφορά τη χορηγία των Ε.Ε. και του Ινστιτούτου Θερβάντες, θα μπει ειδική μαρμάρινη επιγραφή διαστάσεων ίσων προς τις δύο προαναφερόμενες (άλλως τουλάχιστον 70Χ40 εκατ.), που θα αναφέρει: ‘Ο ανελκυστήρας πλαγιάς και ο φωτισμός της Ακροπόλεως πραγματοποιήθηκαν με αποκλειστική χορηγία του Ιδρύματος Ωνάση επί

υπουργού Πολιτισμού Λίνας Μενδώνη (Ιούνιος 2020). Η ακριβής θέση και οι ειδικές προδιαγραφές της εν λόγω αναφοράς θα οριστικοποιούνται με υπόδειξη του δωρεοδόχου μετά από προηγούμενη συναίνεση του ιδρύματος». Μετά την αποκάλυψη της εφημερίδας «Αυγή» που έφερε στην επιφάνεια τον αδιανόητο τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται στην κυβέρνηση την πολιτιστική διαχείριση της παγκόσμιας κληρονομιάς και που οδήγησε στη δημόσια κατακραυγή, η κα. Μενδώνη έκανε πίσω. Σε ανακοίνωση που εξέδωσε το υπουργείο Πολιτισμού είχε κατηγορήσει τον ΣΥΡΙΖΑ για fake news, καθώς και την εφημερίδα «Αυγή». Το παράδοξο βέβαια ήταν τότε πως το υπουργείο είχε διαψεύσει την επίσημη σύμβαση που κατατέθηκε από την ίδια την κ.α Μενδώνη στη Βουλή με τις υπογραφές τριών υπουργών της κυβέρνησης.

Και όλα αυτά βέβαια δεν θα γίνονταν μάλλον γνωστά, αν δεν κατέθεταν ερώτηση βουλευτές της αξιωματικής αντιπολίτευσης προς την υπουργό Πολιτισμού, με την οποία ζητούσαν να κατατεθεί η εν λόγω σύμβαση δωρεάς στη Βουλή, αφού και αυτή δεν ήρθε ποτέ προς κύρωση στο Κοινοβούλιο.

Ακρόπολη, Εθνική Πинаκοθήκη, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αναστήλωση του αρχαιολογικού χώρου της Δήλου και άλλα, είναι κάποιες από τις περιπτώσεις που αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα της πολιτικής που ακολουθεί πιστά η κα. Μενδώνη για την πολιτιστική κληρονομιά.

Και ενώ η υπουργός, μετά από το σάλο που δημιουργήθηκε από τις αντιδράσεις των εργαζόμενων στο Υπουργείο Πολιτισμού, των χρηστών του διαδικτύου, της δικής μας παρέμβασης ως Τομέας Πολιτισμού του ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ, προέβη σε ενέργειες άτακτης και ετεροχρονισμένης υποχώρησης, σχετικά με την ακύρωση της δωρεάς της International Foundation for Greece, στο υπό ανέγερση Μουσείο της Δήλου, “πριν αλέκτωρ... ” φρόντισε να μην χαθεί ο χρόνος. Με νέα ανακοίνωσή της μας ενημέρωσε πως προχωρούν οι διαδικασίες για την ίδρυση του Μουσείου Εναλίων Αρχαιοτήτων στον Πειραιά σε συνεργασία με τον ΟΛΠ και με το Ίδρυμα Αικ. Λασκαρίδη. Οι καλές σχέσεις που έχει ο κ. Λασκαρίδης (και) με το ΥΠΠΟΑ παραμένουν και ας διερευνάται από δύο εισαγγελείς η υπόθεση της παράνομης ανέλκυσης των δύο αρχαίων αντικειμένων από το βυθό των Αντικυθήρων. Από τότε που αναδείχτηκε το θέμα έως σήμερα, το ΥΠΠΟΑ δεν έχει προχωρήσει στην παραμικρή ενημέρωση, επιχειρώντας μάλλον να το ξεχάσει.

Αντιθέτως, η υπουργός Πολιτισμού ευχαρίστησε τον δωρητή με σχετικό Δελτίο Τύπου (18/1). Το ύψος της δωρεάς ωστόσο δεν έχει γίνει γνωστό. Το έργο της μετατροπής του Σιλό σε Μουσείο Ενάλιων έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και θα χρηματοδοτηθεί με 75 εκατομμύρια ευρώ. Τα χρήματα που διαθέτει ο δωρητής παραμένουν μυστήριο.

Τα ερωτήματα που προκύπτουν από την συγκεκριμένη «χορηγία» είναι αρκετά, καθώς η έγκριση της δωρεάς για την εκπόνηση της Προμελέτης που ανέλαβε

το ίδρυμα Αικατερίνη Λασκαρίδη, υπογράφηκε από την υπουργό Πολιτισμού στις 14/12/2021. Ένα μήνα μετά, δηλαδή στις 17/1/2021, το θέμα μπήκε στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου Μουσείων. Και όπως ρωτούσε η «Ενωτική Αγωνιστική Κίνηση στο υπουργείο Πολιτισμού», είναι δυνατόν σε ένα μήνα να έχει εκπονηθεί «{...} αρχιτεκτονική, στατική, Η/Μ, μουσειογραφική προμελέτη και τροποποίηση του κτιριολογικού προγράμματος του Σιλό;» Σύμφωνα με το ρεπορτάζ της ΕΦΣΥΝ, (https://www.efsyn.gr/tehnese/art-neia/328445_gkrizes-zones-sta-shedia-gia-moyseio-enalion-arhaiotiton)

έναν χρόνο συνεργάζονταν οι υπηρεσίες του υπουργείου Πολιτισμού με αρχιτεκτονικό γραφείο, το οποίο πλήρωνε ο δωρητής και ας μην είχε γίνει αποδεκτή, επίσημα, η δωρεά. Ακόμη, ένα πολύ σημαντικό ζήτημα που πρέπει να ξεκαθαριστεί είναι αυτό σχετικά με το κτίριο Σιλό. Παρότι υπάρχουν τρεις διαδοχικές Υπουργικές Αποφάσεις, με τελευταία της Μυρσίνης Ζορμπά το 2019, οι οποίες προβλέπουν ρητά την παραχώρηση του κτιρίου στο ελληνικό Δημόσιο, καθώς ανήκει στην Cosco, το ΥΠΠΟΑ δεν την έχει εξασφαλίσει. Σημειωτέον εδώ, πως στο Master Plan της Cosco δεν περιλαμβάνεται το Μουσείο Ενάλιων.

Τέλος, ερωτήματα επίσης προκύπτουν ως προς τον διεθνή ανοιχτό αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, που είχε προκηρυχτεί τον Μάρτιο του 2012, με θέμα τον ανασχεδιασμό του Σιλό και του περιβάλλοντος χώρου σε Μουσείο Ενάλιων. Συμμετείχαν 89 προτάσεις και το πρώτο βραβείο κέρδισε η πρόταση έξι Ελλήνων αρχιτεκτόνων.

Επειδή, η διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς πρέπει να γίνεται με διαφανείς διαδικασίες.

Επειδή, η σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού οφείλει να εξυπηρετεί τον στρατηγικό σχεδιασμό του κράτους, να εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.

Επειδή, η διαχείριση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς ασκείται από όσους ασκούν δημόσια εξουσία, εν ονόματι και για λογαριασμό του ελληνικού λαού.

Επειδή, η ιστορία και ο πολιτισμός αυτής της χώρας κινδυνεύει να συνδεθεί με «χορηγίες ξεπλύματος».

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

1)Τι θα γίνει με το κτίριο Σιλό; Ποια λύση έχει βρεθεί; Θα υπάρξει αναγκαία παραχώρηση;

2)Πώς είναι δυνατόν να εκπονήθηκε σε έναν μήνα η Προμελέτη από το ίδρυμα Λασκαρίδη;

3) Γιατί είναι απαραίτητη μία σύμβαση δωρεάς με ιδιώτη για ένα έργο που περιλαμβάνεται στο Ταμείο Ανάκαμψης προς χρηματοδότηση;

4)Τι γίνεται με το βραβείο του διεθνούς ανοικτού αρχιτεκτονικού διαγωνισμού του 2012 για το μουσείο; Η αρχιτεκτονική μελέτη παραμένει ή όχι σε ισχύ;

Επίσης η κ. Υπουργός Πολιτισμού καλείται:

Να καταθέσει στο Σώμα, εντός της προθεσμίας που ορίζει ο κανονισμός της Βουλής:

Α) Όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν την εν λόγω δωρεά, ιδίως δε κάθε στοιχείο που αφορά το ύψος και το είδος της δωρεάς, το χρηματικό και φυσικό της αντικείμενο, τις υποχρεώσεις του Δημοσίου και τα οφέλη του δωρητή, το χρονοδιάγραμμα και τα παραδοτέα του έργου που ορίζεται στη σύμβαση.

Β)Την προμελέτη και τις υποστηρικτικές μελέτες που ήδη εκπονήθηκαν – με ό,τι αυτές περιλαμβάνουν (τοπογραφικά, γεωτεχνικές μελέτες, αρχιτεκτονική αποτύπωση, στατική προμελέτη, ηλεκτρομηχανολογική προμελέτη, μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, προϋπολογισμό κ.ά.)

Οι ερωτώντες βουλευτές

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αγαθοπούλου Ειρήνη-Ελένη

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Βαγενά Άννα

Βαρδάκης Σωκράτης

Βασιλικός Βασίλειος (Βασίλης)

Βέττα Καλλιόπη

Γκιόλας Ιωάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ

Κασιμάτη Νίνα

Κάτσης Μάριος

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Λάππας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μουζάλας Ιωάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)

Ξανθός Ανδρέας

Ξενογιαννακοπούλου Μαρία-Ελίζα (Μαριλίζα)

Παπαηλιού Γεώργιος

Παπαδόπουλος Αθανάσιος

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Σαντορινιός Νεκτάριος

Σκουρλέτης Παναγιώτης

Σκουρολιάκος Παναγιώτης

Συρμαλένιος Νικόλαος

Τελιγορίδου Ολυμπία

Τζούφη Μερόπη

Τσίπρας Γεώργιος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος

Χαρίτου Δημήτριος (Τάκης)

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γιώργος